

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti követelményei

I. A piros színnel kiemelt követelmények az I. félévi osztályozó vizsga követelményei

II. A piros és fekete színnel jelölt követelmények összességében a tanév végi osztályozó vizsga követelményei

7. évfolyam

I. Magyar irodalom:

1. A tanuló legyen képes a szövegértő olvasásra, továbbá az olvasott művek tartalmáról szabatosan tudjon beszámolni.

2. Ismerje a reformkor legfőbb jellemzőit, tudja elhelyezni a korban, ismerje kulturális intézményeit, tudja íróit, költőit felsorolni. Tudja megfogalmazni, hogy mit tanultunk irodalomból a 7. osztályban, vagyis a tanult írókat, költőket irodalmi alkotásokat tudja felsorolni.

3. Tudja felsorolni az irodalmi műnemeket és műfajokat.

4. Ismerje a következő költők életét vázlatosan a tk. szövegei alapján: Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán.

5. Tudja megfogalmazni a következő fogalmak legfontosabb jegyeit: **dal, epigramma, óda, himnusz**, elégia, regény, ballada, novella.

8. **Himnusz, Szózat** Tudja a következő memoritereket:
, Reszket a bokor, mert... + még két a tk.-ből szabadon választott Petőfi-verset.

9. Legyen tisztában a kijelölt kötelező olvasmány tartalmával. Jókai Mór: A kőszívű ember fiai cselekményével, tudja felsorolni a főszereplőket.

10. Ismerje és tudja elmondani a következő két Mikszáth-novella cselekményét: Bede Anna tartozása, A néhai bárány.

(Mindez megtanulható a tankönyvből, a fogalmak a tk. végén lévő fogalomtárból)

Magyar nyelvtan

HELYESÍRÁS

1. Írása legyen olvasható és rendezett.
2. Diktálás után írt szövegben legyen képes a hibáit javítani.
3. Az alapvető és gyakran használt tulajdonneveket (saját adatai) írja hibátlanul.

(Gyakorlásra használható: tankönyv szövegei, a mf. feladatai, a tanév során használt füzetek!)

NYELVTANI ISMERETEK:

1. Rendelkezzen a tanuló a 6. osztályban tanult nyelvtani ismeretekkel: ismerje fel a következő szófajokat: főnév, melléknév, számnév, névmás, igék, névelő. Ismerje a névszók fogalmát.
2. Tudja felsorolni az alárendelő szószerkezetek fajtáit (tárgyas, jelzős, határozós), ismerje a mondatrészek jelölését (aláhúzásmódját, jelölését az ágrajzban).
3. Tudja elmondani az állítmány fajtáit, az alany és az állítmány kérdéseit.
4. Ismerje fel az alanyt, az igei és a névszói állítmányt.
5. Tudja elmondani a tárgyas szószerkezet kérdését, ismerje jelölési módját.
6. Tudja felsorolni a határozók fajtáit, azok kérdéseit.
7. Ismerje fel a határozós szószerkezetek gyakoribb fajtáit: hely, idő, ok, cél, eszköz, társ, mód, állapot, szám, részes, ismerje jelölésük módját.
8. Tudja felsorolni a jelzők fajtáit, azok kérdéseit.
9. Ismerje fel a következő jelzőket: minőség, mennyiség, birtokos.
10. Ismerje fel az összetett szavakat, és tudjon azok fajtáiról, helyesírásukról.

Történelem

A tanuló tudjon önállóan vázlatot készíteni az adott témáról.

Tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról, megadott ismeretterjesztő irodalom alapján.

Tudjon egyszerű történelmi tárgyú táblázatokat, grafikonokat, diagramokat értelmezni néhány mondatban.

Ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét, ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit.

Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban.

Tudja térben és időben elhelyezni az egyes korszakok fontosabb eseményeit.

Tudja egy-egy ország területváltozásait térképről leolvasni.

Tudja megállapítani, hogy a magyar és egyetemes történelem megjelölt személyei közül kik voltak kortársak.

Életkorának megfelelő szinten legyen képes különböző forrásokból ismeretek összegyűjtésére, osztályozására, elemzésére, a köztük lévő összefüggések keresésére és azokból következtetések levonására.

Az 1. félév minimumkövetelménye:

A nemzetállamok kora és a gazdasági élet új jelenségei

Fogalmak: polgárháború, nemzetállam, szabad verseny, monopólium, szociáldemokrácia, tömegkultúra.

Személyek: I. Vilmos császár, Bismarck, Lincoln, Edison, Marx.

Topográfia: Olaszország, Németország, Egyesült Államok.

Évszámok: 1859 (csata Solferinónál), 1861-1865 (polgárháború az Egyesült Államokban), 1871 (a Német Császárság létrejötte).

Önkényuralom és kiegyezés. A dualizmus kora Magyarországon

Fogalmak: passzív ellenállás, kiegyezés, közös ügyek, dualizmus, millennium, agrárország, emigráció, amnesztia, vallási egyenjogúság

Személyek: Deák Ferenc, I. Ferenc József, gróf Andrássy Gyula, báró Eötvös József, Kandó Kálmán, Bánki Donát.

Topográfia: Osztrák-Magyar Monarchia, Budapest.

Évszámok: 1867 (a kiegyezés), 1896 (a millenniumi ünnepek).

A nagyhatalmak versengése és az első világháború

Fogalmak: erőforrás, gazdasági teljesítmény, politika, állam, államforma, államszervezet, birodalom, szuverenitás, háború, hadsereg. *Fogalmak:* villámháború, állásháború/állóháború, bolsevik, szovjet, hátország, kétfrontos háború.

Személyek: II. Vilmos, Lenin, Wilson, II. Miklós.

Topográfia: Szerbia, Szarajevó, Pétervárad, Oroszország.

Évszámok: 1914. július 28. (a világháború kirobbanása), 1914-1918 (az első világháború), 1917 (az oroszországi forradalom és a bolsevik hatalomátvétel).

Európa és a világ a két háború között

Fogalmak: állam, államforma, államszervezet, egyeduralom, demokrácia, parlamentarizmus, diktatúra, közigazgatás, birodalom, szuverenitás békediktátum, kommunizmus, GULAG, személyi kultusz, fasizmus, nemzetiszocializmus, kisantant, proletárdiktatúra, tőzsde, részvény, gazdasági válság, békediktátum, kommunizmus, GULAG, személyi kultusz, fasizmus, nemzetiszocializmus, kisantant, proletárdiktatúra, tőzsde, részvény, gazdasági válság.

Személyek: Clemenceau, Sztálin, Roosevel, Mussolini, Hitler.

Topográfia: Szovjetunió, New York.

Évszámok: 1918. november 11. (az első világháború vége), 1922 (a Szovjetunió megalakulása), 1929-1933 (a nagy gazdasági világválság), 1933 (Hitler hatalomra kerülése).

Magyarország a két világháború között

Fogalmak: identitás, felemelkedés, lesüllyedés, elit, középréteg, alsó réteg, életmód, város, nemzet, nemzetiség őszirózsás forradalom, tanácsköztársaság, vörös terror, fehérterror, kormányzópolitikai antiszemitizmus, numerus clausus, konszolidáció, revízió, zsidótörvény.

Személyek: Károlyi Mihály, Kun Béla, Horthy Miklós, Bethlen István, Teleki Pál.

Topográfia: Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia.

Évszámok: 1918. október vége (az őszirózsás forradalom), 1919. március (a Magyarországi Tanácsköztársaság kikiáltása), 1920. március (Horthy kormányzóvá választása), 1920. június 4. (Trianon), 1938 (az első bécsi döntés), 1940 (a második bécsi döntés).

A második világháború

Fogalmak: tengelyhatalmak, furcsa háború, hadigazdaság, totális háború, zsidóüldözés, holokauszt, roma/cigány népiirtás, gettó, deportálás, partizán.

Személyek: Churchill, Kállay Miklós, Szálasi Ferenc.

Topográfia: Lengyelország, Sztálingrád, Don-kanyar, Normandia, Auschwitz, Berlin, Jalta, Hirosima.

Évszámok: 1939. szeptember 1. (a második világháború kirobbanása), 1941. június 22. (Németország megtámadja a Szovjetuniót), 1941. június 27. (Magyarország hadba lépése), 1941. december 7. (Pearl Harbor, az Egyesült Államok hadba lépése), 1943. január (a doni katasztrófa), 1943. február eleje (a sztálingrádi csata vége), 1944. március 19. (Magyarország német megszállása), 1944. június 6. (a normandiai partraszállás.), 1944. október 15-16. (Horthy kiugrási kísérlete, Szálasi hatalomátvétele), 1945. április (a háború vége Magyarországon), 1945. május 9. (Európában befejeződik a háború), 1945. szeptember 2. (Japán kapitulációja).

7-8. évfolyam német nyelv

Nyelvtani szabályok felismerése, alkalmazása tanári segítséggel. Egyszerű szövegek megértése, kérdésekre válaszok egyszerű mondatokkal. Hallás utáni szöveg témájának megértése, hozzákapcsolódó feladatok megoldása tanári segítséggel.

Rövid, egyszerű szövegek elmondása, illetve párbeszéd előadása társaival közösen, tanári segítséggel.

Az életkornak megfelelő irodalmi művek (pl. mesék, történetek) bizonyos elemeinek megváltoztatása, átírása. Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése, összetett múlt idő felismerése, a leggyakrabban előforduló igéknél képzése.

Angol nyelv

Az English Zone Student's Book 3 szóanyaga

A kétféle jelen idő ismerete, használata és megkülönböztetése. /állításban, tagadásban, kérdésben/

A Past Simple ismerete, helyes használata.

A tanult rendhagyó múlt idejű igék ismerete, alkalmazása.

Jövő idő kifejezése „will-lel”.

Melléknevek fokozása.

Hasonlító mondatok alap-, közép-,és felsőfokban.

A „have to” – kell ige használata.

Gyakoriságot kifejező határozók.

Szóbeli: Tudjon bemutatkozni és bemutatni a családját és barátait.

Tudjon mesélni a nyári élményeiről és jövőbeni terveiről.

1. Present Simple
2. Present Continuous
3. Past Simple
4. Past form of verbs (regular; irregular)
5. Daily Routine
6. What are you doing now?
7. What did you do in the summer holiday?

VI. Biológia:

- A tanuló ismerje az éghajlati övezetek, életközösségek földrajzi helyét, élő és élettelen környezeti tényezőit, kölcsönhatásait,
- ismerje a trópusi esőerdők, a trópusi lombhullató erdők, a szavannák és a sivatagok földrajzi helyét, éghajlatát, talaját;
- legyen képes a hazai és a forróövi erdők és füves területek hasonlóságainak és különbségeinek a megállapítására;
- tudja a forró övezet életközösségeihez tartozó jellemző fajok nevét, küllemét, életmódját és egyedfejlődését;
- állítson össze a megismert fajokból minél több táplálkozási láncot;
- ismerje a megismert élőlénycsoportok közös jellemzőit, és legyen képes a közös tulajdonságok alapján a fajokat rendszerezni;
- értse az élőlények alkalmazkodását a környezethez, lássa a környezet – szervezet – életmód összefüggéseit;
- lássa az életközösségek szerepét, fennmaradásuk fontosságát;
- értse az elsivatagosodás veszélyeit;
- tudja az esőerdők és füves területek pusztulásának okait és következményeit;
- lássa be az életközösségek további pusztulásának megakadályozására tett intézkedések fontosságát;
- legyen képes ismeretterjesztő könyvek segítségével élményszerű kiselőadást készíteni;
- ismerje a keménylombú erdők, a bükkösök, a tölgyesek, a tajga és a préri földrajzi helyét, éghajlatát, talajviszonyait;
- ismerje az erdők szintjeit, és a különböző erdők hasonlóságainak, különbségeinek okait;
- használja megfelelő biztonsággal a fajok megismerési algoritmusait;
- legyen képes a megismert élőlényeket közös tulajdonságaik alapján rendszerezni;
- értse az élőlények alkalmazkodásának szükségességét, a környezet – szervezet – életmód összefüggéseit;
- alkalmazza korábbi ismereteiket az oksági összefüggések felismerésénél;
- állítson össze minél több táplálkozási láncot a megismert élőlényekből;
- ítélje meg reálisan a mérsékelt éghajlati övezet életközösségeinek a bioszférában betöltött szerepét, területi csökkenésük, pusztulásuk okait, következményeit;
- ismerje a tundra, az állandóan fagyos terület és a magas hegyvidékek földrajzi helyét, éghajlatát, talaját,
- ismerje a tengerek és tengerpartok környezeti tényezőit;
- tudja a hideg övezet, a magas hegységek és a tengerek legtipikusabb, egymással táplálkozási kapcsolatban lévő fajainak nevét, küllemét, életmódját és az életközösségben betöltött szerepét;
- értse az élőlények környezethez való alkalmazkodását, tudjon rá példákat mondani;
- legyen képes a megismert fajokból táplálkozási láncokat összeállítani;
- ismerje a tengerek és a vízpart környezeti tényezőit;

- tudja a partközeli és nyílttengeri vizek legtipikusabb, egymással táplálkozási kapcsolatban lévő fajainak nevét, küllemét, életmódját és az életközösségben betöltött szerepét;
  - ismerje a vízi életmódhoz való alkalmazkodás jellegzetességeit, s tudjon rá példákat mondani;
  - tudja a megismert növény- és állatcsoportok közös jellemzőit, s legyen képes segítségükkel a fajok rendszerezésére;
  - lássa be a vizek jelentőségét és egyre növekvő veszélyeztetettségét, váljon a környezetvédelem tevékeny résztvevőivé;
  - legyen képes segítséggel rövid, élményszerű beszámolókat készíteni;
  - szerezzen megfelelő jártasságot az önálló tanulási módszerek elsajátításában.
-
- ismerje meg a környezeti tényezőket, azok hatásait az élőlényekre;
  - lássa az élőlény tűrőképessége és előfordulása közötti összefüggéseket;
  - ismerje fel az egyes életközösségek faji összetételének, térbeli elrendeződésének hasonlóságait és különbségeit;
  - tudja, melyek az élőlények közötti kölcsönhatás leggyakoribb formái, és mi azok jelentősége az életközösségekben, ismerje fel az életközösségek változásának típusait, okait;
  - sajátítsa el az egyes táplálkozási szintek jellemzőit, lássa azok szerepét az anyag- és energiaforgalomban;
  - ismerje meg az élővilágot, az emberiséget fenyegető veszélyeket, azok következményeit, megelőzésük lehetőségeit;
  - legyen érzékeny a környezet változásai iránt, tudatosuljon bennük, hogy felelősek saját életük és környezetük állapota iránt;
  - ismerje a rendszerezés történetét, a mesterséges és természetes rendszer alapelveit és jeles képviselőit;
  - tudja a főbb rendszertani kategóriákat és azok egymáshoz való viszonyát;
  - sajátítsa el a megismert osztályok, törzsek, országok nevét és közös jellemzőit;
  - ismerje fel a rendszerben az élővilág fejlődéstörténetét;
  - legyen képes a megismert fajokat jellemzőik segítségével besorolni a megfelelő rendszertani kategóriába;
  - szerezzen alapvető jártasságot a növények, állatok felismerésében.

Ének:

Népzene:

10 népdal, 5 romantikus műdal éneklése.

Népdalelemzés szempontjai, új és régi stílusú népdalok jellemzői.

Tudja megkülönböztetni az új-régi stílusú népdalokat.

Hangsorok:

Pentaton, pentachord, dúr, moll, dór.

Hangközök:

T1, T4, T5, T8, szekund, terc , szext, szeptim.

Ritmikai elemek:

Egyszerű, éles, nyújtott szinkópa tizenhatod, kis éles, kis nyújtott, triola.

Zeneirodalom:

Bécsi klasszika-Haydn, Mozart, Beethoven, romantika.

Romantika műfajok:

Népies műdal, verbunkos, rapszódia, programzene, a romantikus dal, nemzeti opera, Liszt Ferenc, Erkel Ferenc, Schubert, Chopin, Verdi, Muszorgszkij, Britten.

Zenei írás-olvasás

Egyszerű műdal részlet lekottázása.

Zenefelismerés

Tudja megnevezni a magyar és egyetemes zenekultúra egyéniségeit, kiknek életútját, kedvelt műfajait és jellemző műveit ismerteti: Erkel, Liszt, Schubert, Schumann, Mendelssohn, Brahms, Chopin, Dvořák, Smetana, Csajkovszkij, Muszorgszkij, Verdi, Wagner Ismerje fel zenehallgatás során az egyes zeneműveket (szerző, cím, műfaj, zenei apparátus). A romantikus nagy zenekar ismerete.

Etika:

1. tematikai egység: Ki vagyok én, és mi vezérli a tetteimet?

Nyelv és gondolkodás

Vajon hogyan születik a gondolat? Mi minden befolyásolja, hogy mit gondolok? Mindig van-e célja a gondolkodásnak? Milyen kapcsolat van a gondolkodás és a nyelv, a fogalmak és a szavak között? Milyen kapcsolat van a szavak és a tettek között?

Hogyan befolyásolhatja a nyelvhasználat a társas kapcsolataimat?

Vajon aki más nyelvet beszél, az másképp is gondolkodik?

Tudás és értelem

Mi az, ami igazán érdekel? Hogyan és mit tanulok könnyen? Miben vagyok sikeres? Mi az, amiben kevésbé vagyok sikeres, és vajon miért? Akarok valamin változtatni ezen a téren? Ha igen, miért és hogyan?

Miben vagyok tehetséges? Hogyan használom és hogyan fejlesztem a tehetségemet? Vajon már a születéskor eldől, hogy milyen teljesítményt érhet el valaki, vagy a tanulás szerepe a meghatározó?

Ösztönök és mozgatóerők

Mi minden befolyásolja a tetteimet és a döntéseimet? Mik az ösztönök, és hogyan hatnak a viselkedésünkre? Mikor jó, hogy hatnak ránk, és mikor nem? Tudjuk-e befolyásolni az ösztönös késztetéseinket?

Hogyan hatnak a testi és lelki állapotunkra, tetteinkre a pozitív és a negatív érzések és érzelmek? Lehet-e befolyásolni az érzelmeket?

Milyen igények, vágyak és célok alakítják a döntéseinket? Mi az, ami akarattal elérhető, és mi az, ami nem? Hogyan hat ránk a siker, a kudarc és a válság?

Érték és mérték

Mi igazán fontos az életemben? Vannak-e olyan értékek, amelyek mindenkinek egyformán fontosak? Mik az én értékeim? Előfordult-e már olyan döntési helyzet, amikor ütköztek ezek az értékek egymással, és választanom kellett közöttük? Mit tettem akkor, és mit tennék hasonló helyzetben most? Tudok-e valamilyen sorrendet felállítani az értékeim között?

Kulcsfogalmak/fogalmak

Nyelv, gondolkodás, szó, fogalom, tett, nyelvhasználat, tudás, értelem, tehetség, siker, kudarc, felelősség, ösztön, érzés, érzelem, igény, vágy, cél, döntés, válság, akarat, érték, értékrend, értékütközés.

2. tematikai egység: Párkapcsolat és szerelem

Vonzódás

Milyen testi változásokkal jár a serdülőkor, és ezeknek milyen lelki hatásai vannak? Milyen okai lehetnek annak, hogy egyesekhez vonzódunk, míg mások inkább taszítanak bennünket? Honnan tudhatja egy lány és egy fiú, hogy egymás iránti vonzódásuk kölcsönös? Ki tegye meg az első lépést és hogyan? Mi minden lehet félreértések forrása? Mit szabad és mit nem szabad tenni abban az esetben, ha a vonzódás nem kölcsönös?

Együttjárás

Milyen forrásai és formái lehetnek a szerelemben az örömnél és a boldogságnál? Mit jelent a másik tisztelete és az egymás iránti felelősség a párkapcsolatban? Hogyan tudják segíteni egymást a szerelmesek?

Mikor elég érett egy fiatal a szexuális kapcsolatra? Hogyan kerülhető el a nem kívánt terhesség? Mit jelent és hogyan teremthető meg az intimitás a szexuális kapcsolatban?

Milyen forrásai és formái lehetnek a problémáknak és a konfliktusoknak egy párkapcsolatban? Hogyan lehet és meddig érdemes feloldani ezeket? Honnan lehet

észrevenni, hogy a vonzódás már nem kölcsönös? El lehet-e kerülni a lelki sérüléseket egy szakítás során?

Házasság, család és otthonteremtés

Milyennek képzelem azt az embert, aki majd felnőttként a társam lesz az életben? Milyen családot és milyen otthont szeretnék?

Fontos-e a házasságkötés ahhoz, hogy két egymást szerető ember együtt éljen? Milyen a jó házasság? Mit lehet tenni a fenntartása érdekében? Mivel és hogyan lehet elrontani? Le lehet-e élni egy életet egyetlen ember mellett? Lehet-e, érdemes-e erre törekedni?

Miért dönt úgy két ember, hogy családot alapít? Fontos-e, hogy amikor egy gyerek világra jön, a szülei házastársak legyenek?

Visszaélés a nemiséggel

Mit jelent a prostitúció, a pedofília, a pornográfia és a szexuális bántalmazás kifejezés?

Hogyan lehet elkerülni, hogy ilyesminek az áldozataivá váljunk? Hol lehet segítséget kérni ilyen jellegű fenyegetettség esetén? Mi a teendő, ha egy társunkat ilyen veszély fenyegeti?

Kulcsfogalmak/fogalmak

Nemi érés, vonzás, taszítás, szerelem, nemi vágy, szexuális kapcsolat, házasság, család, gyerekvállalás, terhesség, prostitúció, pornográfia, szexuális bántalmazás, áldozat.

3. tematikai egység Egyén és közösség

Közösségeim

Milyen csoportokhoz tartozom és miért? Mi változott ezen a téren az utóbbi időben? Milyen okai vannak a változásnak? Melyik csoporthoz mennyire kötődöm? Melyikben mennyire érzem szabadnak magam?

Erőt adó közösség

Miért van szükségünk arra, hogy együtt legyünk másokkal? Miben különbözik a közösséghez tartozás a páros kapcsolattól, és miben hasonlít rá? Milyen szerepet töltök be a közösségeim életében? Mit kapok tőlük, és mit adok nekik? Mitől érzem magam jól vagy rosszul egy csoportban? Mit tehetek azért, hogy a csoportban, amelyhez tartozom, mindenki jól érezze magát?

Korlátozó közösség

Milyen érzés, ha valamilyen kérdésben mást gondolok, mint a csoport többi tagja? Lehet-e egy csoporton belül másképp viselkedni, mint ahogy a többség teszi? Milyen következményekkel járhat ez? Meg tudja-e változtatni egy ember egy csoport nézeteit vagy viselkedését?

Szabadság és korlátozottság

Mennyire vagyok szabad és önálló a tetteimben és választásaimban? Mi az, amihez alkalmazkodnom kell egy közösségben, és mi az, amiről valóban szabadon dönthetek? Kitől kaphatok segítséget, ha döntenem kell? Kiknek és milyen szabályoknak kell mindenképp engedelmességek? Milyen előnyei és milyen veszélyei lehetnek az engedelmességnek? Van-e olyan helyzet, amikor nem szabad engedelmességek?

Hogyan segíthet a lelkiismeret a jó és a rossz, a bűn és az erény közötti választásban? Milyen helyzetekben mondhat mást a lelkiismeretem, mint a szabályok vagy a közösségem tagjai? Figyelmeztet-e a lelkiismeretem saját tévhiteimre és előítéleteimre?

Kulcsfogalmak/fogalmak

Csoport, közösség, önállóság, korlátozás, alkalmazkodás, engedelmesség, szabály, lelkiismeret, választás, bűn, erény, előítélet, tévhit.

Informatika:

- A tanuló legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni.
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában.
- Tudja használni a számítógép karbantartásához szükséges segédprogramok egyikét, vagy az operációs rendszer néhány szolgáltatását.
- Ismerje és tudja kezelni a multimédia alapelemeit (szöveg, kép, mozgókép, hang).
- Tudja használni az elektronikus levelezés alapszolgáltatásait.
- Képes legyen egyszerű feladatokhoz (néhány utasításból álló) algoritmusokat készíteni. Ismerjen fel algoritmus-szerkezeteket (elágazás, ciklus).
- Ismerje a könyvtártípusokat. Tudja használni az elektronikus könyvtárat. Tudjon információt keresni a segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) és az interneten.

Matematika:

Gondolkodási módszerek

- Gondolatok (állítások, feltételezések, választások stb.) világos, érthető szóbeli és írásbeli közlése.
- Egyszerű állítások igazságának eldöntése.
- Sorba rendezés, kiválasztás legfeljebb 4 elem esetén.

Számtan, algebra

- Alapműveletek helyes elvégzése kis abszolútértékű egészek, törtek, tizedes törtek körében egyszerű esetekben.
- Hatványozás
- 10 pozitív egész kitevőjű hatványai, 10-nél nagyobb számok normálalakja.
- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása egyszerű konkrét feladatokban.
Egyszerű százalékszámítási feladatok.
- Osztó, többszörös, két szám közös osztóinak, néhány közös többszörösének megkeresése.
- Egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenletek megoldása.
- Egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel is.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Lineáris függvények ábrázolása értéktáblázattal egyszerű esetekben.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, néhány taggal megadott sorozat esetén szabály(ok) keresése.

Geometria

- Szög (fok), hosszúság, terület, térfogat, tömeg, úrtartalom, idő mérése a szabványos mértékegységeinek ismerete.
- Háromszögek területének kiszámítása.
- Adott pont középpontos tükrképének megszerkesztése. Szögfelező szerkesztése.
- Háromszöggel kapcsolatos legegyszerűbb szerkesztések.
- Háromszögek és konvex négyszögek belső szögeinek összege.
- Háromszög és négyszög alapú egyenes hasábok, valamint a forgáshenger felismerése, jellemzése.

Valószínűség, statisztika

- A gyakoriság fogalma.

Egyszerű grafikonok olvasása, készítése

Német hon-és népismeret:

A német telepések magyarországi letelepedése, a telepés sorsok elbeszélése. Példák a magyar ipari létesítményekbe befektető német vállalkozók soraiból. Térképmunka: Hol éltek a Monarchiában németek? Egy régi parasztházat leírni. Ismeretek a német nyelvű médiáról. Egy magyarországi művész bemutatása. Egy ünnepi viselet és egy szokás bemutatása.

Testnevelés:

helyből távolugrás
1 perc alatt ugrálókötélhajítás páros lábon
hátsófüggés bordásfalon időre
ingafutás időre
labdavezetés időre
labda passz mellől a falra
fekvőtámasz
felülés
törzsemelés

NETFIT felmérés
távolugrás
kislabdahajítás
100 m síkfutás
1200 m síkfutás
teremsúlyyal 3-4 kg: súlylökés / L: 3 kg, F: 4 kg /

Kosárlabda:
labdavezetés
fektetett dobás
hosszú indulás

Technika:

- 1. Anyagok és alkalmazásuk**
  - ? Ismerje az anyagok csoportosításának fő szempontjait.
  - ? Legyen jártas a méretek pontos leolvasásában, rajzi méretmegadásból a méretek rekonstruálásában.

- 2. Anyagi javak előállítása**
  - ? Ismerje a fogyasztás és a termelés jellemzőit
  - ? Ismerje a szakmacsoportokat.

- 3. Korszerű rendszerek**
  - ? Ismerje az energia átalakításának problémáit.
  - ? Legyen tájékozott az energiaátalakítások környezeti hatásaiban. Ismerje az energiefelhasználás új útjait
  - ? A megújuló energiaforrások használatának előnyeit és korlátait..

- 4. Lakókörnyezetünk rendszerei**
  - ? Tudja a szobanövényeket gondozni.
  - ? Ismerje a fűtési rendszert energiatakarékos és környezetkímélő üzemeltetését.
  - ? Jártas legyen a konyhatechnikai eszközök balesetmentes használatában.

- 5. Élet a településeken**
  - ? Legyen ismerete a vasúti, vízi, légi, közúti közlekedés eszközeinek történetéről, a feltalálókról, kiemelve a hazai mérnököket.
  - ? Tudjon udvariasan viselkedni gyalogosként, járművezetőként, utasként egyaránt.

- 6. Magánélettan**
  - ? Legyenek pályaválasztási elképzelései.
  - ? Legyen jártas ruházatának ízléses, praktikus, alkalomhoz illő kiválasztásában, tisztántartásában.

- 7. Az ember átalakítja környezetét**
  - ? Ismerje a modern építészet szerkezeti megoldásait, jellegzetes anyagait.
  - ? Keressen az interneten modern épületeket.
  - ? Ismerje a hulladék fogalmát, típusait, a háztartási hulladék

Vizuális kultúra: Követelmények 7–8.

évfolyamra meghatározva

Megismerő és befogadóképesség.

Közvetlen tapasztalás útján szerzett élmények feldolgozása

7.-8. osztály

- Látványok, jelenségek kapcsán a célirányos megfigyelés szempontjainak önálló kiválasztása.
- Tájékozódás ismeretlen városi környezetben.
- Tájékozódás térkép segítségével.
- Látvány megjelenítése képi, szobrászi eszközökkel.
- Formák helyes arányviszonyainak elemzése, megítélése.
- Mozgások megfigyelése, megjelenítése.
- A kifejezés, közlés különböző rajzi technikáinak használata.
- Kézműves technikák munkafolyamatainak kipróbálása

Ismeretszerzés, tanulás, térbeli tájékozódás

7.-8. osztály

- Ábra alapján téri helyzet rekonstruálása.
- Megfigyelt és elképzelt térbeli helyzetek pontos ábrázolása.
- Tárgyak, épületek, jelenségek megadott szempontok alapján történő rajzos felmérése, elemzése, értelmezése.
- Szabadkézi rajzvázlatok készítése, a vizuális memória segítségével is.
- Időbeni folyamatok képi tagolása, értelmezhető megjelenítése.
- Reklámok képi eszközeinek elemzése.
- Műelemzés a formai jegyek alapján.
- A művészettörténeti korszakok stílusjegyeinek vizsgálata.
- A tanári előadás önálló jegyzetelése.

Kommunikációs képességek

7.-8. osztály

- Nem vizuális természetű információk (a népesség összetétele, családfa) érzékletes, képi megfogalmazása diagramokban, grafikonokon.
- A sík- és térbeli kifejezés, közlés vizuális nyelvi elemei (vonal, sík, forma, szín) korosztályi szintű használata különböző célú kompozíciókban.
- A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása.
- Látványok, képek jellemzése, elemzése rajzban, szóban és írásban.

Kreativitás Alkotóképesség

7.-8. osztály

- Gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezése a művészet képi, plasztikai műfajaiból tanult kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával.
- Egy tárgy más funkcióra történő átalakítása.
- Tárgytervezői feladatoknál természeti előképek alkalmazása.

Problémamegoldó képesség

7.-8. osztály

- Adott probléma kapcsán önálló kérdések megfogalmazása.
- A felmerülő első elképzelések, ötletek alapján vázlatok készítése.
- A megfelelő megoldás kiválasztása, megvalósítása.
- Máshol látott formai, technikai megoldások adekvát alkalmazása saját, kifejező szándékú alkotásokban.

Önismeret, önértékelés, önszabályozás

7.-8. osztály

- Saját és mások alkotásának értékelése.
- Saját értékek számbavétele.
- Önkritika.
- Együttműködés csoportmunkában.

Fizika:

I. A TESTEK MOZGÁSA

- ? Ismerje a sebesség, átlagsebesség fogalmát, jelét, kiszámítását
- ? Oldjon meg egyszerű feladatok a sebességgel kapcsolatban.
- ? Ismerje fel az egyenletes és a változó mozgás közötti különbségeket gyakorlati példákon.

II. A DINAMIKA ALAPJAI

- ? Soroljon fel mozgásállapot-változással járó kölcsönhatásokat.
- ? Értelmezze a tömeg fogalmát.
- ? Ismerje a sűrűség fogalmát, tudja összehasonlítani a testek sűrűségét.
- ? Ismerje az erőhatás, erő fogalmát, jelét, mértékegységét, tudja értelmezni az iránymennyiség fogalmát.
- ? Ismerje a különféle erőhatásokat, erőábrázolásokat.
- ? Ismerje fel az erő forgató hatását gyakorlati példán.
- ? Ismerje fel a hatás–ellenhatás törvényét, az erő–ellenelő fogalmát. Az egy kölcsönhatásban fellépő és az egy testet érő erők megkülönböztetése néhány egyszerű köznap jelenség alapján.
- ? Ismerje a súrlódást és közegellenállást, mint a mozgásokat befolyásoló tényezőket.
- ? Sűrűséggel és forgatónyomatékkal kapcsolatos egyszerű számítási feladatok megoldása.

III. A NYOMÁS

- ? Ismerje a nyomóerő, a nyomott felület és a nyomás fogalmát, jelét, mértékegységét, kiszámítását.
- ? Folyadékok és gázok nyomását értelmezze, anyagszerkezeti alapokon történő magyarázatát ismerje.
- ? Arkhimédész törvényének felismerése kísérletek alapján, értelmezze a felhajtóerőt.
- ? Elemezze az úszás, merülés, lebegés jelenségét sűrűségviszonyokkal.
- ? Magyarázza el a hajszálcsőesség, közlekedőedények szerepét az élő- és élettelen világban, ill. a környezetvédelemben.

IV. HŐTAN

- ? A testek változtató-képességét jellemezze kísérletek alapján.

- ? Tudja az energia fogalmát, jelét, mértékegységét, az energia-megmaradás törvényének érvényesülését a hétköznapi élet különböző folyamataiban, például egyszerű gépek alkalmazásakor.
- ? Tudja a munka, teljesítmény, hatásfok fogalmát, mértékegységét és kiszámítási módját.
- ? A belsőenergia és a fajhő fogalmát tudja meghatározni.
- ? Tudja értelmezni a hőjelenségeket (hőtágulás, hőterjedés) különböző halmazállapot esetén az anyagszerkezeti ismeretek felhasználásával.

Kémia:

- Anyagok tulajdonságai
- A levegő összetétele
- Az égés és tűzoltás
- A víz (természetes vizek szennyezése és védelme, biológiailag tiszta víz, kémiailag tiszta víz)
- Oldatok összetétele (tömegszázalék)
- Keverékek, keverékek és oldatok szétválasztása
- A víz alkotórészei, vízbontás
- Az atom és elem jele (vegyjelek)
- Az atom felépítése
- Elektronburok szerkezete
- Periódusos rendszer (főcsoportszám, periódus szám)
- Fémek és nemfémek jellemzése
- Elemmolekulák (hidrogén-, oxigén-, klór-, nitrogén molekula)
- Vegyület molekulák (víz, szén-dioxid, hidrogén-klorid, ammónia)

Földrajz:

Általánosságban a tanuló legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalomföldrajzi jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére. Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájait, legfontosabb országaikat. Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit. Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.

- tudja bolygónk helyét a Naprendszerben
- ismerje külső és belső gömbhéjait
- ismerje a Föld külső és belső erőit, a kőzetlemezeket
- alapszinten lássa a lemezmozgásokat, s típusaira, valamint az ehhez a folyamatokhoz kapcsolt vulkanizmusra és földrengési övekre tudjon példával szolgálni a térkép segítségével
- tudjon nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben,
- ismerje fel az éghajlati elemeket, az éghajlatot alakító és módosító tényezőket, magyarázza el azokat,
- értelmezze az éghajlat övezetességét kialakító tényezőket,
- legyen képes megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveket, földrészeket, országokat és tipikus tájakat,
- legyen képes éghajlati diagram olvasására,
Az alább felsorolt követelmények Afrika, valamint Ausztrália-és Óceánia esetében már félévre, a többi esetben év végére érvényesek:
  - o legyen képes az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére,
  - o ismerje a kontinensek fő természetföldrajzi vonásait, tudja ezeket a fekvés, felszín, kialakulás és a földrajzi övezetesség összefüggésrendszerében vizsgálni,
  - o tudja értelmezni az egyes földrészek, tájak, országok természeti és társadalmi jellemzőinek összefüggéseit, kölcsönhatásait
  - o ismerje a kontinensek, tipikus tájak és országok regionális sajátosságait, a közöttük lévő hasonlóságokat, különbségeket, kapcsolataik rendszerét,
  - o ismerjen a tanult térségben környezetkárosító folyamatokat, tevékenységeket és az elhárításukra (megelőzésükre) tett intézkedéseket,
  - o tanári irányítás alapján alapvető összefüggéseket ismerje fel,
  - o legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan
  - o tudja használni a térképet információszerezésre a szemléleti- és tanári segítséggel az okfejtő térképolvasás szintjén,
  - o támassza alá példákkal a gazdasági élet jelenségeinek kölcsönhatásait,
  - o mutassa meg (jelölje be kontúrtérképen) a tanult topográfiai fogalmakat, kapcsolja hozzájuk jellemző földrajzi tartalmukat.